

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2CoCsp/34/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120417502
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:6120417502.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: Advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 01 Bratislava, IČO: 53 255 739, proti žalovanej: N. F., nar. XX.XX.XXXX, K. H. XX, XXX XX N., o zaplatenie 414,28 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 15Csp/62/2021-145 zo dňa 26.05.2022, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

N e p r i z n á v a stranám náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol:

I. Žalobu z a m i e t a.

II. Žalovanému právo na náhradu trov konania n e p r i z n á v a . Žalobca n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, § 39, § 40, § 52 ods. 2, § 54a, § 100ods. 1, § 107 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456, § 524 ods. 1 a 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2, § 7 ods. 1, § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

3. Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou domáha, aby súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť sumu listinu vo výške 414,28 eur, úrok z omeškania 5 % ročne zo sumy 284,05 eur od 25.3.2020 do zaplatenia. Žalobca žalobu odôvodnil tým, že: Žalobca na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.03.2020 medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., a žalobcom, postúpil postupca na žalobcu pohľadávku voči žalovanému. Postupca uzatvoril so žalovaným dňa 06.07.2016 zmluvu č. XXXXXXXXXXX (ďalej len „Zmluva“), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej len „VOP“). Na základe Zmluvy postupca poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Podmienky čerpania peňažných prostriedkov, podmienky splácania peňažných prostriedkov, podmienky pri neplnení zmluvných povinností a ďalšie náležitosti sú upravené v Zmluve a vo VOP. Žalovaný neplnil v stanovených termínoch splátky, čím porušil svoju povinnosť podľa Zmluvy, a tak postupca podaním zo dňa 02.12.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 01.12.2019, pričom vyzval žalovaného na úhradu dlžnej sumy najneskôr do 15 dní. Pohľadávka žalobcu predstavovala ku dňu postúpenia predmetnej pohľadávky sumu vo výške 414,28 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 284,05 eur, z riadneho úroku vo výške 111,40 eur, z úroku z omeškania vo výške 9,75 eur a z poplatkov vo výške 9,08 eur. Žalovaná po postúpení pohľadávky do dnešného dňa vykonala

nasledujúce úhrady: 0,- eur. Dlžná suma k dnešnému dňu predstavuje sumu vo výške 414,28 eur, pričom pozostáva: z neuhradenej istiny úveru vo výške 284,05 eur, z neuhradeného riadneho úroku vo výške 111,40 eur, z neuhradeného úroku z omeškania vo výške 9,75 eur, z neuhradených poplatkov vo výške 9,08 eur.

4. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že ak právny predchodca žalobcu doplnil nové parametre úveru ako to vyplýva z potvrdenia o uzatvorení zmluvy zo dňa 06.07.2016 (minimálne v časti výšky splátky a celkovej čiastky spojenej s úverom), fakticky išlo v zmysle ustanovenia § 44 odsek 2 Občianskeho zákonníka o odmietnutí návrhu žalovaného, ktoré je potrebné považovať za nový návrh. Vzhľadom na to, že zmluva o úvere medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným predložená v tomto konaní bola súdom považovaná za absolútne neplatnú, došlo na strane žalovaného poskytnutím finančných prostriedkov z úveru k bezdôvodnému obohateniu a strany konania sú povinné vrátiť všetko, čo podľa neplatnej zmluvy dostali. Objektívna premlčacia lehota začína plynúť od právnej udalosti zakladajúcej nárok oprávneného, ktorou je v tomto prípade rozhodujúca udalosť poskytnutia spotrebiteľského úveru na účet žalovaného a to 06.07.2016. Počiatok plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je stanovený na okamih získania subjektívnej vedomosti oprávneného o tom, že:

i) k bezdôvodnému obohateniu došlo teda v tomto prípade deň poskytnutia úveru na účet žalovaného dňa 06.07.2016 a,

ii) kto sa na jeho úkor obohatil, čo je v tomto prípade rovnako deň 06.07.2016, keďže právnemu predchodcovi žalobcu bol zrejмый majiteľ účtu, na ktorý poskytol úver už dňom jeho poskytnutia.

V tomto prípade teda dvojročná premlčacia doba pre uplatnenie vymáhaného nároku uplynula 06.07.2018. Uplatnený nárok preto súd prvej inštancie považuje za premlčaný a žalobu z tohto dôvodu za nedôvodnú. Vzhľadom na uvedené súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP.

5. Proti rozsudku v celom rozsahu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie včas žalobca v súlade s § 365 ods. 1 písm. b), f) a h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil alebo zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň žiadal úhradu trov odvolacieho konania a trov právneho zastúpenia. Uviedol, že konajúci súd v danom prípade rozhodol bez nariadenia pojednávania. V konaní nie je a ani nebolo sporným, že právny predchodca žalobcu a žalovaná uzatvorili zmluvu o splátkovom úvere. Kontúry tejto zmluvy boli so žalovanou dohodnuté, pričom následne potvrdenie, ktoré bolo žalovanej ako spotrebiteľke doručené, zásadne nič na obsahu nezmenilo a práve naopak bolo pre žalovanú výhodnejšie. V súlade s vyššie uvedeným podľa názoru žalobcu nemožno na potvrdenie zmluvy nahliadať ako na absolútne neplatný právny úkon, nakoľko nezhodujúce sa náležitosti sú v konečnom dôsledku v prospech záujmu spotrebiteľky. Nakoľko medzi stranami sporu podľa súdu nedošlo k uzavretiu Zmluvy, nárok uplatnený žalobcom súd právne posúdil ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žalobca poukázal na absurdnosť záverov súdu prvej inštancie, kedy súd posúdil nárok uplatnený žalobou za nárok z bezdôvodného obohatenia, ktorý vznikol plnením bez právneho dôvodu (a teda spotrebiteľská Zmluva nebola nikdy uzatvorená) a zároveň aplikoval na vec ust. § 54a Občianskeho zákonníka. Pre úplnosť žalobca uviedol, že zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov obsahuje ako špeciálny právny predpis k ustanoveniam Občianskeho zákonníka jednoznačnú úpravu, ktorá sa vysporiadava s nedostatkom písomnej formy zmluvy o spotrebiteľskom úvere diametrálne odlišne, než ju právne posúdil súd prvej inštancie. Ako vyplýva z uvedeného, Zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch vo svojom ustanovení § 11 ods. 1 písm. a) nesankcionuje nedostatok písomnej formy neplatnosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere - ale bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru. Uzavretie zmluvy a poskytnutie úveru nebolo medzi stranami sporné, pričom vyššie citovaný zákon ako špeciálny právny predpis vylučuje, že by nedostatok písomnej formy mal za následok neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a preto má žalobca za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, ak napriek uvedenému na vec opomenul aplikovať ust. § 11 ods. 1 písm. a) vyššie uvedeného zákona. Na záver uviedol, že právne nesporné, že žalovaná námietku premlčania nevzniesla.

6. Žalovaná sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrila.

7. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní v zmysle § 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutom

rozsahu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nebolo dôvodné.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

9. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR z 27. júla 2011, sp. zn.7 Cdo 7/2010).

10. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

11. Právne posúdenie veci zo strany súdu prvej inštancie ohľadne záveru, že medzi stranami nedošlo k uzavretiu Zmluvy je správne. Z dokazovania je zrejmé, že strany mienili uzavrieť zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch. Občiansky zákonník kogentne ustanovuje, že v rámci procesu uzatvárania každej zmluvy akákoľvek podstatná zmena oproti návrhu na jej uzavretie predstavuje nový návrh (§ 44 ods. 2 prvá veta Občianskeho zákonníka), ktorý podlieha akceptácii.

12. Žalovaná v uvedenom Návrhu na uzatvorenie zmluvy o splátkovom úvere požadovala poskytnúť úver vo výške 300,- eur s mesačnou splátkou vo výške 7,06 eur, RPMN vo výške 23,76 %, celkovou čiastkou spojenou s Úverom vo výške 590,92 eur. Žalobca v požadovanej výške úver schválil, čo nepochybne vyplýva z Potvrdenia o uzatvorení zmluvy zo dňa 06.07.2016, avšak s inými údajmi (č.l. 24). K zmene údajov došlo v časti výšky mesačnej splátky (oproti žalovaným navrhovanej výške 7,06 eur, žalobca stanovil výšku mesačnej splátky na 6,97 eur), ďalej v časti RPMN (oproti pôvodne uvedenej výške 23,76 %), žalobca stanovil výšku RPMN na 23,72 %, ako aj v časti celkovej čiastky spojenej s úverom (oproti pôvodne uvedenej sume 590,92 eur, žalobca uviedol sumu 583,50 eur).

13. V danom prípade v Návrhu na uzatvorenie zmluvy o splátkovom úvere (spotrebiteľský úver) v časti „Ako a dokedy je možné Zmluvu za týchto podmienok uzatvoriť“ je uvedené nasledovné: „Ak Banka Návrh prijme, k uzatvoreniu Zmluvy dôjde okamihom, keď sa Dižník o tejto skutočnosti dozvie, najneskôr okamihom poskytnutia Úveru.“

14. Občiansky zákonník nemá ustanovenie, že na uzavretie zmluvy stačí dohoda strán o jej podstatných náležitostiach, preto na uzavretie zmluvy sú nevyhnutné dva adresované jednostranné právne úkony, ktoré sú úplne obsahovo zhodné. Nakoľko zákon pod sankciou neplatnosti vyžadoval písomnú formu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 1 prvá veta zákona č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch) návrh na jej uzavretie, ako aj jeho prijatie musia mať písomnú formu, pričom z dokazovania nevyplýva písomné prijatie nového návrhu na uzavretie zmluvy o splátkovom úvere so zmenenou hodnotou RPMN výškou mesačnej splátky úveru a celkovej čiastky spojenej s úverom zo strany žalovanej.

15. Zmluvná sloboda strán nezahŕňa aj právo dohodnúť sa na mechanizme vzniku zmluvy, pretože podľa odvolacieho súdu ustanovenia § 43a a nasledujúce Občianskeho zákonníka majú kogentný charakter a účastníci občianskoprávných vzťahov sa od nej nemôžu odchýliť. Osobitný kontrakčný proces odlišný od bežného uzavretia zmluvy môže ustanoviť iba zákon a nie dohoda strán (porovnaj Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. Veľký Komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 354).

16. Je potrebné si uvedomiť, že Návrh na uzatvorenie zmluvy o splátkovom úvere predstavuje návrh na uzavretie zmluvy podľa § 43a Občianskeho zákonníka. Ak žalobca zmenil údaj o RPMN, ale aj údaj o výške mesačnej splátky a údaj o celkovej čiastke spojenej s Úverom, fakticky išlo v zmysle ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka o odmietnutie návrhu žalovanej, ktoré je potrebné považovať za nový návrh. Tento nový návrh musel byť prijatý žalovanou v účastníkmi dojednanej forme. K prijatiu nového návrhu v zmysle ust. § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka zo strany žalovanej nedošlo, a preto ani zmluva o splátkovom úvere platne vzniknúť nemohla.

17. Vzhľadom na to, že zmluva o úvere zo dňa 06.07.2016 bola súdom prvej inštancie považovaná za absolútne neplatnú, sú strany konania povinné vrátiť všetko, čo podľa neplatnej zmluvy dostali. V kontexte uvedeného má odvolací súd za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď na danú vec aplikoval ust. § 54a a § 100 a nasl. Občianskeho zákonníka a posúdil aj premlčanie žalobcom uplatneného nároku. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie sa s otázkou premlčania žalobcovho nároku dôsledne vysporiadal.

18. Súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe nevyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06).

19. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva, ani nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. (Pozri rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04).

20. Rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania, ktorý odvolací súd, stotožňujúc sa s dôvodmi v rozhodnutí o trovách konania, postupom podľa ustanovenia § 387 ods. 1 a 2 CSP, potvrdil.

21. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobca v odvolacom konaní nemal úspech, preto nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania a úspešnému žalovanému z obsahu spisu žiadne trovy nevyplývajú, preto mu ich súd nepriznal.

22. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).